

ACC. N:R M. 13491: 1-6.

Landskap: Småland Upptecknare: Stephan Falk, Mariestad
Härad: Östbo Berättare: Erlend Andersson
Socken: Gällared Berättarens yrke: hem. ägare
Uppteckningsår: 1954 Född år 1881 i Gällared

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Övernaturliga väsen. s. 1-2.

Skjutsvecklighet, - stulen oblat och kyrksilver. s. 3.

Ausgång. s. 4-5.

Stenfallst, - plats där en av Dackes män be-
grovs. s. 6.

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 13491:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vid Mosskult vid Svanakullsberg levde en skogsrä,
som hette Svanakulls Kiira. Folket, som bodde på andra sidan
sjön Lyen, såg när hon tvättade och tokade sin byk.

Kiira hade en älg och hin sitt förfänt. Älg och hade
ringar i öronen, så att ingen skulle kunna skjuta honom.
En jägare, som hette Nils i Trälsorr, sköt Kiiras älg och,
när det ringde i kyrk-klockorna. När skötet smällde förtv
gav ut Kiira, vad det var fråga om, och hon skrek: "Söta
ring och min! Söta ring och min!" Men hon begrep, att
hon inte hade någon makt med Nils, så länge kyrk-klockorna
lämades. Nils sprang fram till älg och och skar av
öronen med ringarna. "Ringarna är dina, men ören
är min," sa han till Kiira.

ACC. N:R M. 13491:2.

Maran.

Så fort någon fick febersjukdom ansåg man att det var maran som varit framme och ridit. Maran hade även ridit hästarna, när de stod stilla i spiltan på morgnen.

Som skydd mot maran satte man en linc på tröskeln och en vägg för tvären. På denna linc fick maran rida.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 13491:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

En man i Fagels hade stulit en oblat i kyrkan.
Han hade en granne som hette Petter. När dessa två kom
tillsammans sköt de om sin skjut skicklighet. Han som
stulit oblaten hade en ny mössa och sade till Petter: "Du
får skjuta sönder min mössa, om du kan träffa." Han
stoppade först oblaten i mössan och satte upp den. Petter
som var trygg på att visa sin skjut skicklighet sköt två
skott, men bådasan var helt ofrånkomligt. Petter hade en
visat sig som en dålig skytt. Men han förstod att det var
väggt troligt med i spelet, och när de träffades igen
hade han skaffat sig motgift. Han hade skaffat avskrap
av kyrksilver, som han nu laddade med. Han sköt, och
dena gång gick mössan helt och hållet sönder.

ACC. N:R M. 13491: 4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Årsgång.

En man som hette Johannes brukade varje julkväll gå års-
gång. En julkväll vägrade han ~~gå~~ säga hela julkvällen
och när trämmisiet var slut, bestod han gå till en granna
för att fortsätta. När han kom ut på vägen kom
glubbsoan och sprang mellan benen på honom och kom
på ryggen. Sedan var det en liten kyrkan.

En som blivit gå årsgång var trungen att fortsätta
sämma. Så han berättar sig åt "Den gamle trängen"

Ärs gänq.

En man som hette Petter i Gölsebo, gick varje julkväll till kyrkan. Han gick 3 gånger runt kyrkan, och varje gång pläkte han 3 gånger genom myskel hålet. När han där efter kom hem kunde han se aut vad som skulle hända det året.

En gång ville han inte gå ärs gänq. Då kom "Den gamle Drängen" och kallade på honom, och han måste gå. Men hans fräntägelser om Jitsjau och dylikt slog in.

Han talade om en gång, att "Den gamle Drängen" lovat honom leva tills han blev 84 år, om han inte rådde ut för någon olycka. Han var änklings man gifte om sig med en ung kvinna. En julkväll när han gick ärs gänq såg han att det skulle bli Jitsjau i hans eget hus. Han trodde då att det var hans hus som skulle dr, men Den gänqen lärade "Den gamle Drängen honom" för det var hans eget som drog det året.

ACC. N:R M. 13491:6.

Den s. de vgränade slagen mellan Nils Dacke och Gustaf Vasa stod här i Gällaryd vid ort, där än minner ut i sjön dyer. Under detta slag stupade en s. Nils Dackes främsta män. Han hette Räsör. Han begravs här, och platsen heter fortfarande Herrefauret. Bredvid Herrefauret ligger en gård, som heter Sanden. Där var det begravning år 1882. Man försökte då än gräva ut Räsörs grav. Gården var samlat och man tog barka och spade. Men så fort en försökte bräja graven, togs makten ifrån honom. Man fick sluta upp uten än en enda grävning var värd.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND